

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

02 iulie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte – Petru Ursache,

judecători – Constantin Alerguș, Ghenadie Nicolaev,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Cebanaș Alexandru în numele inculpatului Ursatii Andrei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2014, în cauza penală în privința lui

Ursatii Andrei Mihail,

născut la 29 martie 1980, originar din r-nul Glodeni, s. Sturzești, domiciliat în or. Bălți, str. Șciusev 6, ap. 9.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 07 februarie 2013 - pînă la 15 mai 2013 (instanța de fond);*
- 2. de la 19 iulie 2013 - pînă la 18 februarie 2014 (instanța de apel);*
- 3. de la 27 mai 2014 - pînă la 02 iulie 2014 (instanța de recurs ordinar).*

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 15 mai 2013, pronunțată în baza probelor administrate la faza de urmărire penală Ursatii Andrei a fost condamnat în baza art. 187 alin.(2) lit. b), e) și f) Cod penal, la 3 ani închisoare, fără amendă

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 an.

Prin aceeași sentință a fost condamnat Solovei Ruslan, în privința căruia cauza nu se examinează.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că, la 31 decembrie 2012, aproximativ la orele 14⁰⁰, Ursatii Andrei împreună și de comun acord cu Solovei Ruslan, avînd scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, au intrat în ascensorul blocului locativ din str. Ismail, nr. 86, mun. Chișinău, unde Ursatii A. i-a aplicat părții vătămate Dandiș Olga lovituri în regiunea capului, cauzîndu-i ultimei conform raportului de

expertiză medico-legală nr. 45 din 31.12.2012, vătămări corporale ușoare, după care deschis i-a sustras geanta, pe care i-a transmis-o lui Solovei Ruslan, cauzându-i părții vătămate o daună materială considerabilă în sumă de 5950 lei.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către acuzatorul de stat, care a solicitat casarea acesteia, și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Ursatii Andrei să fie condamnat în baza art.187 alin.(2) lit. b),e) și f) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În argumentarea soluției solicitate, procurorul a invocat că instanța de fond la stabilirea pedepsei lui Ursatii A., neîntemeiat a aplicat prevederile art. 90 Cod penal, precum și nu a ținut cont de personalitatea lui Ursatii Andrei, care anterior de mai multe ori a fost judecat, dar careva concluzii nu a făcut continuând să comită noi infracțiuni.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2014, apelul acuzatorului de stat a fost admis, casată parțial sentința, și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Ursatii Andrei a fost condamnat în baza art.187 alin.(2) lit. b),c) și f) Cod penal, cu aplicarea art. 364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, la 3 ani închisoare, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În rest, sentința a fost menținută

5. Instanța de apel, a menționat că instanța de fond corect a apreciat circumstanțele de fapt și de drept, probele au fost apreciate în modul corespunzător, făcând o încadrare juridică legală a acțiunilor inculpaților, vinovăția cărora și calificarea acțiunilor nefiind contestată.

Totodată, Colegiul penal a conchis că, instanța de fond la aplicarea pedepsei inculpatului Ursatii A., nu a ținut cont în deplină măsură de prevederile art. 61 Cod penal, precum și criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii, de personalitatea inculpatului, care nu este la prima abatere.

La fel, Colegiul penal a considerat necesar de a diferenția pedeapsa aplicată inculpatului Ursatii A. de pedeapsa aplicată lui Solovei R.

În consecință instanța de apel a conchis că corectarea și reeducarea inculpatului Ursatii A. este posibilă doar prin izolarea acestuia de societate.

6. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar avocatul Cebanaș Al. în numele inculpatului Ursatii A., care invocând temeiurile de drept prevăzute la alin. (1), pct. 4) și 6) al art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia cu menținerea sentinței Judecătoriai Centru, mun. Chișinău din 15 mai 2013.

În motivarea soluției solicitate recurentul a invocat că la examinarea cauzei instanța de apel a încălcat prevederile art. 321 alin. (2), (6) Cod de procedură penală, care prevede în ce cazuri poate avea loc examinarea cauzei în lipsa inculpatului. Consideră că instanța de apel nu a întreprins toate măsurile rezonabile de citare și asigurare a prezenței inculpatului în ședința de judecată.

Totodată, recurentul consideră că concluzia instanței de apel prin care s-a casat sentința instanței de fond în partea stabilirii pedepsei este în contradicție cu prevederile art. 111 alin. (1) lit. d) și alin. (3) Cod penal.

Consideră că instanța de apel nu a fost în drept la adoptarea deciziei să se bazeze pe faptul că Ursatii A. anterior a comis careva infracțiuni, deoarece antecedentele penale au fost stinse.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1^a) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de către avocatul Cebanaș Alexandru în numele inculpatului Ursatii A., solicitând respingerea acestuia ca neîntemeiat, deoarece pedeapsa a fost stabilită inculpatului cu respectarea prevederilor art. 61, 75 Cod penal.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în raport cu materialele cauzei, Colegiul decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Instanța de recurs, potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în

drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Recurentul, în recursul declarat invocă ca temei pentru recurs prevederile pct. 4) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume că, judecata a avut loc fără participarea inculpatului.

Colegiul, consideră că, temeiul invocat în recurs nu și-a găsit confirmarea, nefiind stabilite presupusele erori de drept, deoarece instanța de apel la examinarea cauzei a întreprins toate măsurile rezonabile de citare și asigurare a prezenței inculpatului în ședința de judecată.

Astfel, Ursatii A. a fost citat legal pe adresa care ultimul a indicat-o în datele de anchetă și anume, or. Bălți, str. Șciusev, nr. 6, ap. 9, însă plicul cu înștiințarea despre data petrecerii ședinței s-a restituit în adresa instanței cu mențiunea „**adresatul nu locuiește pe adresa indicată**” (f.d.235-verso, vol. I).

Totodată, prin ordonanța procurorului din 14.12.2013 a fost dispusă aducerea forțată a inculpatului în ședința de judecată a instanței de apel pentru 17.12.2013, însă aceasta nu a fost executată din motiv că inculpatul pe adresa unde deține viza de reședință și anume or. Cantemir, str. Trandafirilor, nr. 9, ap. 16. nu a fost de găsit, fapt confirmat prin raportul șefului SP nr. 1 al IP Cantemir din 16.02.2013 și certificatul eliberat de IP Cantemir nr. 05-9/1-56 din 16.12.13 (f.d.243-244, vol. I).

Ulterior, prin încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17.12.2013, inculpatul Ursatii A. în conformitate cu prevederile art. 321 alin. (5) Cod de procedură penală, a fost anunțat în căutare (f.d.250, vol. I).

Mai mult ca atât, instanța ține să menționeze faptul că potrivit procesului - verbal al ședinței de judecată din data de 18 februarie 2014, la soluționarea chestiunii despre posibilitatea examinării cauzei în lipsa inculpatului Ursatii A., avocatul Cebanaș A., care îi apără interesele inculpatului în bază de contract fapt confirmat prin mandatul din 31 decembrie 2012 (f.d.39, vol. I) a declarat „Consider posibil deoarece în prima instanță cauza a fost examinată în procedură simplificată, iar inculpatul a fost anunțat în căutare” (f.d.7, vol. I)

Prin urmare, argumentul invocat de recurent precum că instanța de apel a examinat cauza în lipsa inculpatului și nu a întreprins toate măsurile de citare și asigurare a prezenței acestuia în ședința de judecată sunt

neîntemeiate.

La fel, în opinia Colegiului penal, recursul declarant nu cuprinde o careva motivare ori argumentare din punct de vedere al temeiului prevăzut în pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, astfel Colegiul reține, că dispoziția art. 427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, la care se referă recurentul, prevede expres și limitativ 5 temeiuri în baza cărora pot fi supuse recursului hotărârile instanței de apel:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel;

- hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția;

- motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii, sau acesta este expus neclar;

- instanța a admis o eroare gravă de drept, care a afectat soluția instanței.

Astfel, autorul recursului critică hotărârea instanței de apel în partea stabilirii pedepsei, nefiind de acord cu excluderea prevederilor art. 90 Cod penal.

Instanța de recurs reține, că acest motiv invocat nu se regăsește în temeiurile pentru recurs stipulate în art. 427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală.

Totodată, Colegiul penal menționează că din textul recursului ordinar declarat rezultă că, recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului și, critică decizia instanței de apel prin care s-a casat sentința primei instanțe în partea stabilirii pedepsei în baza art. 187 alin.(2) lit. b),c) și f) Cod penal.

Reieșind din prevederile art.414-415 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și este în drept de a casa sentința parțial sau total, și pronunțând o nouă hotărâre,potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.

În cauza dată, instanța de apel a îndeplinit aceste prevederi ale legii.

Analizând decizia contestată, Colegiul penal conchide că instanța de apel judecând apelul, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar,

concluzionînd că prima instanță la stabilirea termenului și modului de executare a pedepsei inculpatului nu a ținut în deplină măsură cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de rolul activ a lui Ursatii A. în comiterea acesteia de persoana celui vinovat, stabilindu-i inculpatului o pedeapsă inechitabilă.

Potrivit criteriilor generale de individualizare a pedepsei prevăzute de art. 75 Cod penal, instanța de judecată stabilește pedeapsă echitabilă în limitele fixate în articolul corespunzător din Partea specială a Codului penal, care prevede răspundere pentru infracțiunea săvârșită. La stabilirea pedepsei, instanța de judecată trebuie să țină cont de următoarele criterii:

- pedeapsa se aplică în limitele fixate în Partea specială a Codului penal;
- pedeapsa se aplică în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului penal.

Colegiul reiterează faptul că, în speță, judecarea cauzei penale a avut loc pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în conformitate și cu respectarea prevederilor art.364¹ Cod de procedură penală, și potrivit alin. (8) al acestui articol, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

Instanța de recurs remarcă că, sancțiunea art. 187 alin.(2) lit. b),c) și f) Cod penal, la momentul comiterii infracțiunii prevedea pedeapsa închisorii de la 3 la 6 ani, iar conform prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, pedeapsa redusă este de la 2 ani pînă la 4 ani.

Astfel, pedeapsa stabilită inculpatului de 3 ani închisoare în baza art. art. 187 alin.(2) lit. b),c) și f) Cod penal, se încadrează în limitele sancțiunii normei penale date, fiind aplicată cu respectarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, adică au fost reduse cu 1/3 maximul și minimul prevăzut de sancțiunea normei penale în baza căreia inculpatul a fost condamnat.

Totodată instanța de recurs respinge ca neîntemeiat argumentul invocat de recurent referitor la faptul că instanța de apel la stabilirea pedepsei

inculpatului a exclus prevederile art. 90 Cod penal, bazându-se doar pe faptul că Ursatii A. anterior a fost condamnat, prin ce au fost încălcate prevederile art. 111 alin. (1) lit. d) și alin. (3) Cod de procedură penală.

La acest capitol, Colegiul penal, menționează că, potrivit materialelor cauzei, s-a constatat că inculpatul Ursatii A. nu este la prima sa abatere, dînsul, avînd antecedente penale stinse, inclusiv și pentru cazuri de sustrageri, anterior acestuia i s-a acordat încredere de către instanțele de judecată, fiindu-i suspendată condiționat executarea pedepsei închisorii, dar, după cum se observă, pedeapsa aplicată nu și-a atins scopul scontat, încă de la prima condamnare, astfel, deși antecedentele penale sunt stinse instanța de recurs concluzionează că inculpatul nu și-a tras concluziile necesare continuînd să comită noi infracțiuni.

Colegiul remarcă că, instituția suspendării condiționate a executării pedepsei nu trebuie privită ca un avantaj acordat de lege infractorilor, ci trebuie apreciată ca un mijloc preventiv de apărare socială care derivă din organizarea unei politici penale adaptate la realitatea socială concretă.

Raționamentul de aplicare a prevederilor art.90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia pînă la săvîrșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului la faza de urmărire penală și de judecare a cauzei, atitudinea față de infracțiunea comisă, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului; comportarea sinceră în cursul procesului.

Conform textului alin.(1) art.90 Cod penal instanța numai motivat poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului cu concluzia că acesta se poate îndrepta fără executarea reală a pedepsei închisorii, motive care trebuie indicate în sentință. În plus la cele menționate instanța de judecată va ține samă de trecutul vinovatului, mediul în care trăiește, modul de comportare la locul de muncă, în familie, în societate etc.

Instanța de recurs consideră că, în speță instanța de apel a respectat cerințele de motivare referitor la procedura executării pedepsei de către inculpatul Ursatii A., precum și a luat în considerație atitudinea acestuia față de urmările rezultate din infracțiune, la fel și faptul că inculpatul nu este angajat în cîmpul muncii, eschivarea acestuia de a se prezenta în instanța de apel, fiind anunțat în căutare, atitudinea lui pînă și după comiterea infracțiunii, prin urmare instanța de apel corect a conchis că corectarea lui

Ursatii A. fără a fi izolat de societate este imposibilă.

Așadar, Colegiul constată că, pedeapsa individualizată de instanța de apel, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

În temeiul celor expuse, instanța de recurs nu constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea hotărârii atacate sub aspectele invocate, impunându-se în consecință inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Cebanaș Alexandru în numele inculpatului Ursatii Andrei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2014, în cauza penală în privința lui *Ursatii Andrei Mihail*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 23 iulie 2014.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Constantin Alerguș

Ghenadie Nicolaev